

ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ
ΜΟΝΑΔΩΝ 2 & 3

Αγαπητοί γονείς,

Καλώς ήλθατε στη Μονάδα του παιδιού σας, η οποία αποτελείται από 3 δωμάτια (το κόκκινο, το μπλε και το κίτρινο) κι έναν χώρο κοινόχρηστο.

Τα παιδιά που φιλοξενούνται εδώ είναι ηλικίας από 2 ετών έως 3,6. Οι αναπτυξιακές ανάγκες των παιδιών αυτών βάσει της ηλικίας τους θα μπορούσαμε να πούμε γενικώς ότι είναι η ανάγκη για:

- συναισθηματική ασφάλεια, προκειμένου να οργανωθεί το «εγώ» τους και το αίσθημα της «αυτοπεποίθησης»
- τάξη, ώστε να δομηθεί «η λογική»
- συντονισμένη κίνηση, για να δομηθεί «η βούληση»
- αισθητηριακή αντίληψη, ώστε να οργανωθεί «η νόηση»
- εμπλουτισμό και οργάνωση της γλώσσας, προκειμένου να χτιστεί η ικανότητα της επικοινωνίας

Η οργάνωση του εκπαιδευτικού υλικού στα τρία δωμάτια και στον κοινόχρηστο χώρο έχει σαν βάση τις προαναφερόμενες αναπτυξιακές ανάγκες των παιδιών.

Ο στόχος του υλικού και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι να νιώσουν τα παιδιά χαρούμενα, ασφαλή, αποδεκτά και αγαπητά. Επίσης, να μάθουν να δουλεύουν ατομικά και συλλογικά, ν' αναπτύξουν πρωτοβουλίες, να χαίρονται με τη γνώση, να σέβονται και να συνεργάζονται με τους άλλους.

Μέσα σ' ένα ευρύ φάσμα και χωρίς απόλυτους διαχωρισμούς, το εκπαιδευτικό υλικό κατατάσσεται στις παρακάτω ενότητες:

Καθημερινή ζωή

Στην ενότητα αυτή εντάσσεται ένα υλικό που είναι γνωστό στο παιδί από το σπίτι του. Η λειτουργία του σε πρώτη φάση είναι να αισθανθεί ότι υπάρχει ένας σύνδεσμος μεταξύ του σπιτιού του και του σχολείου και επομένως να νιώσει ασφάλεια και ηρεμία. Σε μια δεύτερη φάση το υλικό αυτό βοηθάει το παιδί να ξεπεράσει τις δυσκολίες στην καθημερινότητά του, όπως για παράδειγμα να κρατήσει με τέτοιο τρόπο το πιρούνι για να διευκολυνθεί στο να φάει μόνο του, να σερβίρει νερό στο ποτήρι του από μια κανάτα, να χρησιμοποιήσει ένα χωνί ή ένα σουρωτήρι, να καθαρίσει το περιβάλλον του ή τον εαυτό του να εξασκηθεί σε διάφορα κουμπώματα, να βιδώσει και να ξεβιδώσει πώματα από διάφορους τύπους μπουκαλιών, να ανοίξει και να κλείσει καπάκια από κουτιά κλπ.

Οι δραστηριότητες αυτής της κατηγορίας αποσύρονται όταν κατακτηθούν από τα παιδιά και τοποθετούνται στη θέση τους νέες που εξυπηρετούν τις καινούργιες ανάγκες που προκύπτουν με την εξέλιξή τους.

Αισθητηριακό υλικό

Στην κατηγορία αυτή ανήκει ένα διδακτικό υλικό περιορισμένου αριθμού, που το καθένα απ' αυτά έχει συγκεκριμένο στόχο. Ο περιορισμένος του αριθμός βασίζεται στην αρχή ότι κάθε κατηγορία του υλικού αποτελεί το κλειδί για τον έξω κόσμο και όχι την πλήρη αναπαράστασή του μέσα στο σχολείο. Το υλικό για την ανάπτυξη των αισθήσεων απαρτίζεται από δραστηριότητες χωρισμένες στις εξής ομάδες:

- Το υλικό για την όραση (ιδιότητες: μέγεθος, σχήμα, χρώμα).

Στην ομάδα με ιδιότητα το μέγεθος ανήκουν οι κύλινδροι με υποδοχές, ο ροζ πύργος, η καφέ σκάλα, οι κόκκινες ράβδοι και οι κύλινδροι χωρίς υποδοχές.

Στην ομάδα με ιδιότητα το χρώμα ανήκουν τα 3 ξύλινα κουτιά που έχουν μέσα χρωματιστές πλάκες με διαβαθμισμένη δυσκολία, το γεωμετρικό ερμάριο, τα κατασκευαστικά τρίγωνα και ο διώνυμος κύβος.

- Το υλικό για την αίσθηση της αφής. Σ' αυτή την ομάδα ανήκει το υλικό που περιλαμβάνει ξύλινες πλάκες τραχιές και λείες και τα κουτιά με τις πλάκες της βαρύτητας και της θερμοκρασίας.
- Το υλικό για την στερεογνωστική αίσθηση. Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει τα στερεογνωστικά στερεά (σφαίρα, πυραμίδα, κώνο, ορθογώνιο, παραλληλεπίπεδο κλπ.).
- Το υλικό της ακοής (διάκριση των ήχων). Στην ομάδα αυτή ανήκουν τα ηχητικά κουτιά, τα οποία απαρτίζονται από 6 ξύλινους κυλίνδρους με διαβάθμιση στην ένταση του ήχου από το σιγανό στο δυνατό.
- Το υλικό της γεύσης. Στην ομάδα αυτή ανήκουν τα μπουκαλάκια της γεύσης (γλυκό, ξινό, πικρό, αλμυρό).
- Το υλικό για την αίσθηση της όσφρησης. Εδώ ανήκουν μπουκαλάκια με ταξινομημένες μυρωδιές.

Γλώσσα

Η εξέλιξη του προφορικού λόγου στα τρία πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού είναι μία θαυμαστή και αξιοπρόσεκτη πορεία που περιλαμβάνει σημαντικές και ραγδαίες εξελίξεις. Η πορεία αυτή συνδέεται με τους άλλους τομείς της εξέλιξης του παιδιού, ως εκ τούτου, το περιβάλλον του παιδιού οφείλει να δίνει τα κατάλληλα ερεθίσματα για την σωστή ανάπτυξη του τομέα αυτού και να παρατηρεί την ποσοτική και την ποιοτική του εξέλιξη.

- Προφορικός λόγος
 - Εποπτικό υλικό μέσα από ταξινομημένες κάρτες με εικόνες και φωτογραφίες (αντικειμένων, ζώων κλπ.)
 - Τόμπολες για ταύτιση εικόνων
 - Καλάθια με μικρά αντικείμενα και τις αντίστοιχες κάρτες
 - Γωνιά του βιβλίου
 - Τραγούδια
- Έμμεση και άμεση προετοιμασία του γραπτού λόγου.
 - Ζωγραφική : όλες οι κινήσεις της ζωγραφικής προετοιμάζουν το χέρι του παιδιού για την γραφή.
 - Μεταλλικά ένθετα σχημάτων : εδώ τα παιδιά τοποθετούν τα μεταλλικά σχήματα πάνω σε χαρτί, δουλεύουν με ξυλομπογιά το περίγραμμα αρχικά και στην συνέχεια με άλλο χρώμα γεμίζουν το σχήμα προσπαθώντας να μην βγουν από το περίγραμμα. Αυτό είναι μια πειθαρχημένη κίνηση του χεριού, όπως θα είναι αργότερα το γράψιμο.

Μαθηματικά

Στην ενότητα αυτή τα παιδιά με το εκπληκτικό υλικό του σχολείου μας εφευρίσκουν τα μαθηματικά. Τα κατανοούν σταδιακά σε βάθος, ακολουθώντας τα διαχρονικά βήματα του ανθρώπου από την άγνοια στην κατάκτηση αυτού του εργαλείου, του " πασπαρτού ", που ανοίγει τις πόρτες όλων των επιστημών , αυτής της τόσο χρήσιμης γνώσης που διευκολύνει τη ζωή μας.

- Αριθμητικές ράβδοι: το υλικό αποτελείται από 10 ράβδους ξύλινες χωρισμένες σε μπλε και κόκκινα χωρίσματα. Η πρώτη ράβδος είναι κόκκινη, η πιο κοντή. Η δεύτερη ράβδος είναι ακριβώς 2 φορές στο

μήκος της κόκκινης (το πρώτο χώρισμα κόκκινο και το δεύτερο μπλε). Η τρίτη είναι 3 φορές στο μήκος της πρώτης κόκκινο, μπλε, κόκκινο κ.ο.κ.

Κάθε χώρισμα είναι το μέγεθος της πρώτης ράβδου και ο αριθμός της κάθε ράβδου καθορίζεται από το νούμερο των χωρισμάτων. Στόχος μας είναι να μάθει το παιδί τα ονόματα των αριθμών και τις ποσότητες. Ο κάθε αριθμός αντιπροσωπεύεται από ένα ξεχωριστό αντικείμενο. Επίσης, σκοπός είναι να βοηθήσει το παιδί να αποστηθίσει την αριθμητική σειρά.

- Αριθμοί από γυαλόχαρτο: Το υλικό απαρτίζεται από αριθμητικά σύμβολα από γυαλόχαρτο από το 1-9 (το μηδέν το κρατάμε για αργότερα. Χρησιμοποιούμε τα 2 δάχτυλα της γραφής τονίζοντας το σημείο που ξεκινάει ο αριθμός και το σημείο που τελειώνει και το κάνουμε με μία κίνηση, όσο το δυνατόν.
- Καρτέλες με αριθμούς + αριθμητικές ράβδοι: Στόχος είναι να συνδέσουμε το σύμβολο με την ποσότητα. Να βοηθήσουμε επίσης το παιδί να μονιμοποιήσει το σύμβολο στη μνήμη του και να ενισχύσει την αριθμητική σειρά.
- Αδράχτια : Το υλικό αποτελείται από 2 κουτιά όπου το καθένα έχει 5 χωρίσματα με σύμβολα από το 0-9 σε κάθε χώρισμα, ένα κουτί με 45 αδράχτια , ένα κουτί με 9 κορδέλες ή λάστιχα, με αυτοκόλλητο . Τα αδράχτια διευκρινίζουν την ιδέα ότι τα σύμβολα αντιπροσωπεύουν επίσης μία συγκεκριμένη ποσότητα χωριστών αντικειμένων. Επίσης γίνεται εισαγωγή και εξήγηση για την αξία του 0 (τίποτα).
- Φίσες και αριθμοί : Το υλικό αυτό αποτελείται από μία σειρά αριθμών 1-10, 55 κόκκινες φίσες. Στόχος εδώ είναι να γνωρίσει το παιδί τις ξεχωριστές ποσότητες του κάθε αριθμού και να του δείξουμε μονούς και ζυγούς αριθμούς. Να εξακριβώσουμε ότι το παιδί έχει κατακτήσει την αριθμητική σειρά και ότι ξέρει πόσες ξεχωριστές μονάδες χρειάζονται για κάθε αριθμό. Το παιδί συνειδητοποιεί πως νούμερο που στην αρχή ήταν μία ράβδος, ένα αδράχτι, σιγά-σιγά γίνεται πιο αφηρημένο , μία κουκίδα.

Σχέδιο - Ζωγραφική

Η ενότητα αυτή αναφέρεται σε μία ιδιαίτερη ενασχόληση του παιδιού, όπου εκφράζεται ελεύθερα και με ποικίλα υλικά, ανάλογα με την επιθυμία του και το αναπτυξιακό στάδιο που βρίσκεται όπως:

- Καβαλέτο : τα παιδιά εδώ χρησιμοποιούν πινέλα με δαχτυλομπογιές πάνω σε μεγάλο χαρτί για να καλύπτουν την ανάγκη για μεγάλη κίνηση του χεριού.
- Νερομπογιές, με λεπτότερο πινέλο για λεπτή κίνηση.
- Μαρκαδόρους, κηρομπογιές, ξυλομπογιές για ακόμα πιο λεπτή κίνηση.

Πηλοπλαστική

Στη γωνιά αυτή το παιδί βρίσκει τα υλικά της πλαστικής (για φέτος είναι μόνο το ζυμάρι σε ατομική ποσότητα), εργαλεία (πλάστες, κόφτες, ψαλίδια ,φόρμες) , σουπλά για να δουλεύει επάνω , οργανωμένα όλα ατομικά ώστε το παιδί μόνο του να τα μεταφέρει στο τραπέζι του για να δουλέψει.

Χαρτοκολλητική

Στη γωνιά αυτή υπάρχουν οργανωμένα ατομικά δισκάκια με κόλλα, πινέλο, πιατάκι, χαρτόνι και ένας δίσκος με διάφορα χαρτάκια , σχήματα, σχέδια , υλικά όπως υφάσματα, φελλοί, κλωστές, όπου το παιδί μόνο του διαλέγει τι θα βάλει στο πιατάκι του για να κολλήσει.

Κόψιμο

Ατομικά δισκάκια με 1 λωρίδα χαρτιού, ψαλίδι, 1 μπολ (για τα κομμένα χαρτάκια). Εδώ το παιδί ανάλογα με την ηλικία του και το στάδιο που βρίσκεται επιλέγει το χαρτί που θα κόψει όπου προετοιμάζεται από την παιδαγωγό με διαβαθμισμένο βαθμό δυσκολίας (απλό χωρίς γραμμές, με ευθείες γραμμές, με πλάγιες γραμμές, με καμπύλη, με τεθλασμένη , με σχήματα).

Κέντημα

Ατομικά καλάθια που περιέχουν ένα χαρτονάκι ζωγραφισμένο από την παιδαγωγό με τρυπούλες, μία βελόνα κεντήματος (χοντρή με στρογγυλεμένες άκρες), ένα ψαλίδι. Δίπλα στα καλάθια υπάρχει δίσκος με κλωστές ώστε να διαλέγει το παιδί το χρώμα που επιθυμεί για το κέντημά του.

Γωνιές με εκπαιδευτικό και κατασκευαστικό υλικό

- Παιχνίδια συναρμολόγησης με λίγα κομμάτια σε ατομικά καλάθια , τόμπολες χρωμάτων, φρούτων, αντικειμένων.
- Παζλ με διαβαθμισμένη δυσκολία, υλικό γεωμετρικών σχημάτων, καθώς και υλικά συνόλων με βάση το χρώμα, το σχήμα , το μέγεθος.
- Οικοδομικό υλικό, lego.

Κουκλόσπιτο

Το κουκλόσπιτο δίνει την δυνατότητα για συμβολικό παιχνίδι., παιχνίδια ρόλων, μίμηση , ανάπτυξη της φαντασίας. Είναι μια γωνιά που το παιδί παίζει αυθόρμητα, χαλαρώνει και εκφράζει τα συναισθηματικό του κόσμο.

Γωνιά του βιβλίου

Ένα αξιόλογο σημείο του δωματίου είναι η γωνιά του βιβλίου ακριβώς γιατί θέλουμε τα παιδιά να αγαπούν και να σέβονται το βιβλίο. Τα βιβλία επιλέγονται ανάλογα με την ηλικία των παιδιών με απλές ξεκάθαρες εικόνες, φωτογραφίες ζώων ή της φύσης, μικρές ιστορίες και παραμύθια.

Μουσικοκινητικό παιχνίδι

Στον κοινόχρηστο χώρο της μονάδας μας εξελίσσονται καθημερινά μουσικοκινητικά παιχνίδια σε μικρές ομάδες. Τα παιδιά έχουν την δυνατότητα να εκφραστούν ελεύθερα, να χαλαρώσουν αλλά και να καλύψουν την ανάγκη της αδρής κίνησης. Τα παιδιά μαθαίνουν να συνεργάζονται , να ακούν την μουσική και να αναπτύσσουν ρυθμό , να εκτελούν απλές οδηγίες από την παιδαγωγό, να αυτοπειθαρχούν μέσω της καλλιέργειας του ελέγχου του σώματος και του συντονισμού των κινήσεων.

Κουκλοθέατρο

Η γωνιά του κουκλοθέατρου βρίσκεται στον κοινόχρηστο χώρο της μονάδας όπου οργανώνονται μικρές παραστάσεις είτε από τις παιδαγωγούς είτε από τα παιδιά (για φέτος μόνο από την παιδαγωγό).

Παιχνίδι στην αυλή

Στην αυλή της μονάδας μας τα παιδιά έχουν την δυνατότητα να τρέξουν και να κινηθούν ελεύθερα στο γκαζόν ή στον κήπο . Μπορούν να επιλέξουν ποδήλατα, αυτοκινητάκια, να τσουλήσουν καρότσια κήπου , καροτσάκια κούκλας. Το κεντρικό παιχνίδι της αυλής δίνει την ευκαιρία στα παιδιά να κάνουν τσουλήθρα, να ανέβουν και να κατέβουν σκαλιά, να αναρριχηθούν πάνω στα σχοινιά. Στην σκεπαζόμενη αμμοδόχο τα παιδιά παίζουν στην άμμο με τα αντίστοιχα εργαλεία , κουβαδάκια , φτυαράκια, φόρμες, τρυπητά.

Ο κήπος με τα δέντρα και τα φυτά προσφέρει ευκαιρίες για βιωματικές δράσεις π.χ. τα παιδιά μαζεύουν φύλλα και κάνουν κατασκευές, μαζεύουν τα ρόδια και φτιάχνουν χυμό, κόβουν λεμόνια και τα στύβουν στην σαλάτα τους κ.α.

Η σύνθεση όλων αυτών των ασχολιών των παιδιών μέσα σε ένα ειρηνικό, ευχάριστο, τακτοποιημένο, καλαίσθητο περιβάλλον, σχηματίζει την ευτυχισμένη και ήρεμη κοινωνία των παιδιών μας. Εκείνων που κάθονται δουλεύοντας, σηκώνονται για να πάρουν ή ν'αφήσουν μια δουλίτσα, για να δουν απ'το παράθυρο την βροχή, για να πιουν νερό όταν διψάσουν, για να πλύνουν το πινέλο τους όταν τελειώνουν την δουλειά τους, για να δουν την δουλειά ενός άλλου που τους προκάλεσε το ενδιαφέρον, για να ρωτήσουν, για να μάθουν.

Σε αυτόν τον όμορφο μικρόκοσμο το κάθε παιδί κινείται αυτόνομα, παρατηρεί, δοκιμάζει, αποτυγχάνει, ανακαλύπτει τα λάθη του , διορθώνεται, μαθαίνει να συνυπάρχει , να σέβεται τον συνάνθρωπό του, να έχει υπομονή, να φροντίζει το περιβάλλον του αλλά και τον εαυτό του τον ίδιο. Επίσης μαθαίνει πώς να βοηθά μικρότερα ή καινούρια παιδιά όταν έχουν ανάγκη και πάρα πολλά άλλα που θα προκύψουν από την συμβίωση αυτής της μικρής κοινωνίας, που περνά εδώ, συντροφιά με άλλα παιδιά, τις πνευματικότερες, τις κοινωνικότερες ώρες της ημέρας του.

Σας ευχόμαστε καλή σχολική χρονιά!.

Υπεύθυνη Μονάδας 2

Μαρία Βίλλη

Υπεύθυνη Μονάδας 3

Άννα Ρουσσουνέλου

Υπεύθυνη Παιδαγωγικού Προγράμματος Βρεφονηπιακού Σταθμού

Μαριλένα Γκολφίδη